

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mnvp@gov.si

www.mnvp.gov.si

Številka: 004-15/2024-2560-17

Ljubljana, 27.5.2024

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Odgovor na poziv za normativno ureditev sistemske pravne podlage za vključitev Občine Bistrica ob Sotli v načrtovanje interventnih ukrepov in nadomestilo za omejeno rabo prostora zaradi območja jedrskega objekta – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na _____ seji dne _____ sprejela naslednji

S K L E P:

Vlada Republike Slovenije je sprejela odgovor na poziv za normativno ureditev sistemske pravne podlage za vključitev Občine Bistrica ob Sotli v načrtovanje interventnih ukrepov in nadomestilo za omejeno rabo prostora zaradi območja jedrskega objekta in ga pošlje Občini Bistrica ob Sotli.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Prejmejo:

- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Služba Vlade za zakonodajo,
- Občina Bistrica ob Sotli.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Jože Novak, minister za naravne vire in prostor,
- mag. Miran Gajšek, državni sekretar Ministrstva za naravne vire in prostor,
- Igor Sirc, v.d. direktorja Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Gradivo nima več kot pet strani, zato kratek povzetek gradiva ni potreben. Odgovor Občini Bistrica ob Sotli se predlaga Vladi v sprejem, ker je bilo vprašanje na prvem mestu naslovljeno na Vlado Republike Slovenije, prav tako je iz dopis Občine Bistrica ob Sotli razvidno, da pričakujejo odgovor Vlade.

6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih			NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije			NE
c)	administrativne posledice			NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij			NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki			NE
e)	socialno področje			NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 			NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:				
/				
– I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

SKUPAJ			
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:			
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ			

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: /	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE - Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Gradivo ni take narave, ki bi zahtevalo sodelovanje javnosti.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
mag. Miran Gajšek DRŽAVNI SEKRETAR	

Priloga: Odgovor na poziv za normativno ureditev systemske pravne podlage za vključitev Občine Bistrica ob Sotli v načrtovanje interventnih ukrepov in nadomestilo za omejeno rabo prostora zaradi območja jedrskega objekta

PREDLOG

Odgovor na poziv za normativno ureditev sistemske pravne podlage za vključitev Občine Bistrica ob Sotli v načrtovanje interventnih ukrepov in nadomestilo za omejeno rabo prostora zaradi območja jedrskega objekta

V zvezi z vašo prošnjo, da pristopimo k sistemski ureditvi vključitve Občine Bistrica ob Sotli v načrtovanje intervencijskih ukrepov in vzpostavitve normativne podlage za nadomestilo za omejeno rabo prostora zaradi območja jedrskega objekta, vam podajamo naslednja pojasnila.

Načrtovanje intervencijskih oz. zaščitnih ukrepov, kot jih predvideva trenutno veljavni državni Načrt zaščite in reševanja ob jedrski in radiološki nesreči (verzija 4.0; v nadaljevanju: državni načrt), upošteva območja, določena v Oceni ogroženosti ob izrednem dogodku¹ (v nadaljevanju: ocena ogroženosti), ki jo pripravljamo na Upravi za jedrsko varnost. Strokovne podlage za veljavno oceno ogroženosti za primer izrednega dogodka jedrske nesreče v NEK (med drugim upoštevajo predvsem možne scenarije nesreče v NEK, kakor so razdelani v varnostnem poročilu NEK (Updated Safety Analysis Report, Rev. 30, 2023), in oceno ogroženosti, ki jo je izdelala NEK (Nuklearna elektrarna Krško, Ocena ogroženosti, rev. 6, DCM-RP-051, 2021).

Ocena ogroženosti upošteva mednarodne smernice in priporočila za načrtovanje zaščitnih ukrepov, pretekle jedrske nesreče in tehnične značilnosti Nuklearne elektrarne Krško, predvsem varnostne pregrade, tj. vgrajene varovalne in varnostne sisteme ter naprave za preprečevanje in zmanjšanje posledic jedrske nesreče. Pri podlagah za določitev velikosti območij načrtovanja zaščitnih ukrepov so poleg naštetega upoštevani tudi izračuni modelov učinkovitih doz, ki bi presegle merila za ukrepanje v primeru izpusta radioaktivnih snovi ob nesreči v NEK. Analizo je izdelala NEK v okviru Delovne skupine za pripravo podlag ocene ogroženosti za jedrsko nesrečo v NEK, ki jo je v 2013 imenovala Medresorska komisija za spremljanje izvajanja državnega načrta ob jedrski ali radiološki nesreči, ki je bila sestavljena iz predstavnikov Uprave RS za jedrsko varnost, Uprave RS za varstvo pred sevanji, Uprave RS za zaščito in reševanje, Instituta »Jožef Stefan«, Zavoda za varstvo pri delu, Nuklearne elektrarne Krško, Državnega zavoda za radiološko in jedrsko varnost iz Hrvaške in Uprave za zaščito in reševanje iz Hrvaške. Delovna skupina je izvedla neodvisni strokovni pregled časovne komponente odrejanja zaščitnih ukrepov, velikosti območij načrtovanja zaščitnih ukrepov ob jedrski nesreči v NEK, razdelitve območij na sektorje in nabora osnovnih zaščitnih ukrepov. V zvezi z velikostjo območij načrtovanja zaščitnih ukrepov je delovna skupina v končnem poročilu ocenila, da so velikosti območij ustrezne, predlagala pa je njihovo preimenovanje zaradi usklajenosti z mednarodnimi priporočili in dopolnitve z opisi izvajanja zaščitnih ukrepov.

Glede vrednotenja meteorološke situacije v okolici NEK bi radi opozorili na dejstvo, da je t.i. roža vetrov le slika povprečja vetrov v eni točki in na eni višini, in kot takšna ne opisuje situacijo v širšem območju, le podaja lokalno sliko za vsako posamezno merilno mesto. Za pravilno oceno situacije na širšem območju je potrebno poznati tridimenzionalno vetrovno polje, kar se računa z matematičnimi modeli na podlagi meritev vertikalnega profila vetra (merilnik RASS/SODAR na lokaciji NEK meri hitrost in smer vetra do 500 m višine) in podatkov iz štirih bližnjih postaj. Razlog, zaradi katerega so postaje postavljene na izbranih lokacijah, leži v dejstvu, da je potrebno zagotoviti reprezentativnost podatkov. Kot ilustracijo podajamo primer meritev na letališču v Cerkljah: na tej lokaciji lahko zagotovo rečemo, da sta izmerjena smer in

---

¹ Ocena ogroženosti ob izrednem dogodku je objavljena na spletni strani www.gov.si/teme/jedrske-in-radioloske-nesrece.

hitrost vetra značilna za to območje, ker ni nobenih naravnih ali umetnih ovir, ki bi lokalno vplivale in spreminjale zračne tokove. Nasprotno temu bi bile meritve, ki bi jih izvajali na severni strani NEK, močno pod vplivom hribovja in bi bile značilne le za določeno ozko lokacijo. Na podlagi dolgoletnih meritev so v poročilih² o Nadzoru radioaktivnosti v okolici NEK in v Poročilu o vplivih na okolje za podaljšanje obratovalne dobe NEK s 40 na 60 let vrednoteni meteorološki podatki skupaj z radioaktivnimi izpusti in je ocenjena posledična prisotnost radioaktivnosti v okolici NEK. Vsi izračuni kažejo, da tako pri rednem delovanju, kot tudi v primeru izpustov, morebitne nesreče, hribovje med NEK in vašo občino bistveno vpliva in usmerja zračne tokove. Torej, tudi če je začetna smer vetra proti severovzhodu, se pot zračnih mas ob stiku s pregrado (hribovjem) spremeni in skoraj vse radioaktivne snovi zato ostanejo na južni strani hribovja. V primeru malo verjetnega izredno močnega vetra oz. vzgonskega dviga zračnih mas bi radioaktivni oblak verjetno lahko tudi prečkal hribovje, vendar bi se zaradi vrtinčenja na drugi strani in redčenja, ki ga vedno povzroči močan veter, vpliv radioaktivnih snovi bistveno zmanjšal. Vsa naštetá dejstva in izračuni kažejo, da je verjetnost znatnega radioaktivnega onesnaženja Občine Bistrica ob Sotli izredno majhna.

Na drugi strani pa nova verzija državnega načrta za nesrečo v NEK³ (pa tudi druge obravnavane izredne dogodke) z vidika zahtev Evropske direktive Council Directive 2013/59/Euratom (EU BSS) ustrezno določa tako pogoje za odrejanje zaščitnih ukrepov med nesrečo (operativne intervencijske ravni in akcijske ravni, tj. stopnje nevarnosti), referenčne ravni in splošna merila kot tudi upošteva optimizacijo zaščitne strategije, kar je še posebej upoštevano za ukrepanje na razširjenem območju ukrepanja, kjer leži tudi Občina Bistrica ob Sotli na način, da se ustrezni ukrepi prilagajajo oz. izvajajo na podlagi razvoja nesreče in meritev radioaktivnosti v okolju. V primeru razglašene splošne nevarnosti sledi tudi priporočilom evropskih regulatorjev (HERCA-WENRA Approach for a better cross-border coordination of protective actions during the early phase of nuclear accident, 2014)⁴, ki zaklanjanje in jodno profilakso (v državnem načrtu je jodna profilaksa del širšega nabora ukrepov radiološke zaščite) priporočajo na območju do 20 km za primer možnosti taljenja sredice (kar je sicer le eden od več možnih scenarijev oz. akcijskih ravni za razglasitev splošne nevarnosti), državni načrt ta dva ukrepa predvideva še širše, na 25 km razširjenem območju ukrepanja, v katerem leži Občina Bistrica ob Sotli.

Takojšnje ukrepanje je po državnem načrtu načrtovano v 10 km območju takojšnjih zaščitnih ukrepov, kar je skladno tudi z mednarodnimi priporočili IAEA (Arrangements for Preparedness for a Nuclear or Radiological Emergency, No. GS-G-2.1, 2007), ki za območje takojšnjih zaščitnih ukrepov predvidevajo 5-30 km. Omenjen EPR-NPP (Actions to Protect the Public in an Emergency due to Severe Conditions at a Light Water Reactor, EPR-NPP PUBLIC PROTECTIVE ACTIONS, 2013) za območje takojšnjih ukrepov res predvideva širše območje, in sicer 15-30 km, pri čemer pa hkrati podaja tudi analize, da je evakuacija (takojšnji ukrep) na območjih nad 16 km smiselna le na vročih točkah – čemur državni načrtu sledi z načrtovanjem izvajanja zaščitnih ukrepov za prebivalstvo na razširjenem območju ukrepanja, tj. 10-25 km na način, da se ob razglašeni splošni nevarnosti v prvi fazi izvede zaklanjanje, pozneje se zaščitni ukrepi izvajajo na podlagi razvoja nesreče in meritev v okolju, s katerimi se omenjene vroče točke tudi določijo.

---

² Poročila so objavljena na spletni strani www.radiaktivnost.si.

³ https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Datoteke/Drzavni-nacrti/dn_jedrska_radioloska_2023.pdf

⁴ https://www.wenra.eu/sites/default/files/news_material/herca-wenra_approach_for_better_cross-border_coordination_of_protective_actions_during_the_early_phase_of_a_nuclear_accident.pdf

Načrtovanje zaščitnih ukrepov, območje omejene rabe prostora zaradi jedrskega objekta ter nadomestila ali dajatve zaradi načrtovanja in izvajanja zaščitnih ukrepov ureja Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17, 26/19, 172/21 in 18/23 – ZDU-1O) v 175., 176. ter 132. členu, podrobneje pa Uredba o merilih za določitev višine nadomestila zaradi omejene rabe prostora in zaradi načrtovanja intervencijskih ukrepov na območju jedrskega objekta (Uradni list RS, št. 92/14, 46/15, 76/17 – ZVISJV-1 in 8/20).